

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-400 „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu“, zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.“

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 75—81.

Poz. 146 — Okólnik Nr. 75 z dnia 30 maja 1934 roku w sprawie uzupełnienia § 120 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (GL. 47-15/2)	str. 412
147 — Okólnik Nr. 76 z dnia 30 maja 1934 roku w sprawie Interpretacji § 10 rozporządzenia o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych (Pers. 901/42)	„ 412
148 — Okólnik Nr. 77 z dnia 30 maja 1934 roku o korzystaniu z sąsiedniej nieruchomości przy wykonywaniu robót budowlanych, nakazanych przez władze (SB. 28/7)	„ 413
149 — Okólnik Nr. 78 z dnia 30 maja 1934 roku w sprawie terenów państwowych, przeznaczonych na cele rozbudowy (BZ. 13-Og-41)	„ 413
150 — Okólnik Nr. 79 z dnia 5 czerwca 1934 roku o zastępstwie osoby, skazanej orzeczeniem karno-administracyjnem przy czynności złożenia żądania przekazania sprawy sądowi (AP. 106-85).	„ 413
151 — Okólnik Nr. 80 z dnia 6 czerwca 1934 roku o poświadczeniach zamieszkania dla osób korzystających z ulg kolejowych (AC. 52-5-1)	„ 414
152 — Okólnik Nr. 81 z dnia 6 czerwca 1934 roku o kosztach wykonania orzeczeń karno-administracyjnych (AP. 106-113).	„ 417

III. PISMA OKÓLNE.

Poz. 153 — Pismo z dnia 23 maja 1934 roku w sprawie zbiórki Tow. Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech (AP. 2/250)	„ 417
154 — Pismo z dnia 27 maja 1934 roku w sprawie opłat w gimnazjach samorządowych (SS. 54-37-1).	„ 417
155 — Pismo z dnia 6 czerwca 1934 roku o bonach Funduszu Inwestycyjnego — przyjmowanie na kaucje i wadja (GB. 50-91/3)	„ 418

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 41—43.

Ustawa z dnia 13 marca 1934 roku o ochronie przed pożarami i innymi klęskami	„ 419
Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 maja 1934 roku w sprawie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi	„ 426

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 119—126.

Zarządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 7 maja 1934 roku w sprawie zwolnienia Stowarzyszenia „Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej“ od opłat stemplowych.	„ 427
--	-------

C. BIBLIOGRAFJA.**I. WYDAWNICTWA ZALECONE.**

„Prawo o publicznych przedsiębiorstwach rozrywkowych“ Wł. Czapliński i J. Grzymała-Pokrzywnicki 428

II. WYDAWNICTWA INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Przegląd Oszczędnościowy”—kwartalnik 428

A.**II. Okólniki****Ministerstwa Spraw Wewnętrznych**

146.

OKÓLNIK Nr. 75

z dnia 30 maja 1934 r.

w sprawie uzupełnienia § 120 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

(Nr. GL. 47.15.2)

Do

P. P. Dyrektorów (Gabinetu, Departamentów, Biur) Naczelników Wydziałów i urzędników referujących w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Na wniosek Związku Izb i Organizacji Rolniczych, popartych przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, zarządzam niniejszem uzupełnienie § 120 ust. 3 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przez dodanie po wyrazach „Izbom Rolniczym” wyrazów: „jak również Związkowi Izb i Organizacji Rolniczych”.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

147.

OKÓLNIK Nr. 76

z dnia 30 maja 1934 r.

w sprawie interpretacji § 10 rozporządzenia o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych.

(Nr. Pers. 901/42).

Do

P. P. Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Starostów.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem

prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64) stanowi w § 9, że objęcie przez emerytowanego funkcjonariusza stanowiska prowizorycznego jest reaktywacją w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej i pociąga za sobą utratę poprzednio przyznanego prawa do emerytury. Następnie jednak wspomniane rozporządzenie wyłącza w § 10 z pod działania § 9, jak wogóle i całego rozporządzenia, tych emerytów, mianowanych przed 1 lutego 1934 r. funkcjonariuszami prowizorycznymi, z którymi prowizoryczny stosunek służbowy zostanie rozwiązany przed 1 stycznia 1935 r.

Wobec oczywistej niemożności ustalenia obecnie, czy prowizoryczny stosunek służbowy zostanie z danym funkcjonariuszem rozwiązany przed 1 stycznia 1935 r., Ministerstwo Skarbu pismem okólnem do Izb Skarbowych z dnia 30 kwietnia 1934 r. L. D. I. 28253/Em/34 poleciło przestrzeganie następujących zasad postępowania:

Wszyscy emeryci, którzy przed 1 lutego 1934 r. objęli stanowiska funkcjonariuszów prowizorycznych mają prawo do otrzymywania emerytury tylko do dnia 1 lutego 1934 r. W razie, jeśli tym emerytom, wypłacano emeryturę po tym terminie, należy wezwać ich do zwrotu nienależnie otrzymanych sum, a ewentualnie zażądać od ich obecnej władzy służbowej potrącenia tych kwot z uposażenia służbowego.

W przypadku, gdy z osobami temi zostanie przed 1 stycznia 1935 r. rozwiązany prowizoryczny stosunek służbowy, należy zgodnie z § 10 cytowanego rozporządzenia uznać, iż nigdy nie podlegali oni działaniu tego rozporządzenia i wypłacić im emeryturę za okres od 1 lutego 1934 r. z zastosowaniem art. 25 ustawy emerytalnej. Przytem obojętne jest, w jaki sposób został rozwiązany prowizoryczny stosunek służbowy, a więc czy przez zwolnienie przez władzę, czy też przez ustąpienie lub śmierć funkcjonariusza albo przez upływ czasu, na który został mianowany.

Ministerstwo podkreśla, że powyższe zasady postępowania odnoszą się tylko do tych emerytów, którzy objęli stanowiska prowizoryczne przed 1 lutego 1934 r.; emeryci natomiast, którzy objęli lub obejmą stanowiska prowizoryczne po tym terminie, podlegają działaniu rozporządzenia z 20 stycznia 1934 r. bez żadnych ograniczeń, a więc niezależnie od tego czy stosunek służbowy zostanie z nimi rozwiązany przed czy po 1 stycznia 1935 r.

(—) *Bronisław Pieracki*
MINISTER

148.

OKÓLNIK Nr. 77

z dnia 30 maja 1934 r.

o korzystaniu z sąsiedniej nieruchomości przy wykonywaniu robót budowlanych, nakazanych przez władze.

(Nr. SB 28/7)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezydenta m. st. Warszawy, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

W związku z zapytaniem jednego z Panów Wojewodów, czy i na mocy jakiego przepisu prawnego możliwe jest czasowe korzystanie z terenu sąsiedniej nieruchomości przy wykonywaniu przez właściciela robót budowlanych, nakazanych przez właściwe władze na podstawie art. 380 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia:

W wypadkach, gdy przy rozpoznawaniu sprawy w trybie cyt. art. 380 okazałoby się, że osiągnięcie celów, wskazanych w odnośnym przepisie (bezpieczeństwo życia i t. d.) jest możliwe tylko w drodze wykonania robót, związanych w sposób konieczny z korzystaniem z sąsiedniej posesji lub z umieszczeniem tam urządzeń pomocniczych, władza powołana do wykonywania nadzoru policyjno-budowlanego nad istniejącymi budynkami, powinna w toku postępowania administracyjnego umożliwić właścicielowi odnośnej sąsiedniej posesji udział w postępowaniu w charakterze interesowanego w znaczeniu art. 9—14 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym, a więc między innymi powiadomić go o terminie oględzin i wydać orzeczenie, nakazujące właścicielowi budynku wykonanie niezbędnych robót, a sąsiadowi dopuszczenie wykonania robót na jego gruncie, bądź ustawienia na nim koniecznych urządzeń pomocniczych, wreszcie orzeczenie to doręczyć zarówno właścicielowi budynku jak i będącemu w mowie sąsiadowi.

Takie łączne orzeczenie będzie miało charakter tytułu wykonawczego w znaczeniu art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342 z 19.8 r.) nie tylko w stosunku do osoby, której nakazano roboty, lecz również i do osoby, na której gruncie mają być wykonane roboty albo urządzenia pomocnicze.

Rozumie się, że nie przesądza to ewent. roszczeń, opartych na prawie cywilnym pomiędzy sąsiadami, wynikających z faktu wykonywania robót na obcym gruncie, jako też możliwości dochodzenia tych roszczeń na drodze cywilno-sądowej.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

149.

OKÓLNIK Nr. 78

z dnia 30 maja 1934 r.

w sprawie terenów państwowych przeznaczonych na cele rozbudowy.

(Nr. BZ 13-Og-41)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z prowadzoną na szeroką skalę akcją budowy małych tanich domów mieszkalnych zgodnie z art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o rozbudowie miast (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 372) i w myśl uchwały Komitetu Ekonomicznego Ministrów z dn. 21 lipca 1932 r., znaczne obszary terenów państwowych zostały przeznaczone na tę akcję i przekazane w administrację Banku Gospodarstwa Krajowego. Spowodowało to zmniejszenie zapasu państwowych terenów budowlanych w poszczególnych miastach.

Wobec powyższego proszę P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) aby przy ewentualnym rozpatrywaniu sprawy dalszego przeznaczenia pozostałych jeszcze terenów państwowych w pierwszej linii zabezpieczone były potrzeby terenowe Skarbu Państwa. Należy rezerwować tereny biorąc pod uwagę potrzeby okresu dłuższego, wobec możliwego rozwoju agend administracji państwowej, wojskowej i szkolnictwa.

Po dostatecznym zabezpieczeniu wyżej wspomnianych potrzeb państwowych, dopiero pozostałe tereny mogą być przeznaczone na cele budowlane gmin i instytucji społecznych.

Zaznaczam przytem, że zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.IV.1927 r. o rozbudowie miast na cele budowlano-mieszkaniowe powinny być przeznaczone nie tylko tereny państwowe, lecz również i tereny gminne.

Należy również zwrócić uwagę, aby przy sporządzaniu planów zabudowania miast tereny państwowe nie były uważane jako jedyne źródło zaopatrzenia miast w zielenie, parki i tereny pod użyteczność publiczną.

(—) Bronisław Pieracki
MINISTER

150.

OKÓLNIK Nr. 79

z dnia 5 czerwca 1934 r.

o zastępstwie osoby skazanej orzeczeniem karno-administracyjnym przy czynności złożenia żądania przekazania sprawy sądowi.

(Nr. AP. 106-85).

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę i Starostów.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nawiązując do działu końcowego Instrukcji do prawa o wykroczeniach oraz do postępowania karnego administracyjnego p. t. „Sprawa udziału adwokatów” (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 17, poz. 255 z 1933 r. str. 510), podaje poniżej do wiadomości tezę zawartą w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia Nr. 2 K. 538/34 w kwestji oznaczonej w nagłówku.

„Postępowanie administracyjne zostaje ukończone z chwilą, gdy władza administracyjna wydała orzeczenie. Żądanie strony przekazania sprawy na drogę postępowania sądowego, będące środkiem odwoławczym od orzeczenia administracyjnego, należy już do postępowania sądowego i jest unormowane w przepisach K. P. K. (art. 640, 641).

Żądanie takie jest jako przesłanka procesowa koniecznem ogniwem postępowania sądowego, istnienie zaś tej przesłanki musi być przez sąd badane w każdym stadium postępowania, z urzędu.

Żądanie strony, jakkolwiek składane do władzy administracyjnej, jest więc aktem, należącym do procesu sądowego, co podkreśla jak najbardziej przepis § 4 art. 640 K. P. K., według którego nawet i przykrócenie terminu do żądania skierowania sprawy na drogę sądową orzeka nie władza administracyjna, lecz Sąd Okręgowy, a zatem przepis ten stanowi wyjątkowo odmienną zasadę, aniżeli § 1 art. 228 K. P. K.

O zasadności odmowy władzy administracyjnej przyjęcia takiego żądania strony decyduje również Sąd (§ 3 art. 640 K. P. K.). Skoro więc wobec powyższego nie może ulegać wątpliwości, że żądanie strony, wymienione w § 1 art. 640 K. P. K., jest sądowym aktem procesowym, to strona może, w myśl art. 644 i 84 K. P. K., korzystać przy tym akcie z pomocy obrońcy“.

(—) *M. Dolanowski*
PODSEKRETARZ STANU

151.

OKÓLNIK Nr. 80

z dnia 6 czerwca 1934 r.

o poświadczeniach zamieszkania dla osób, korzystających z ulg kolejowych.

(Nr. AC. 52-5-1).

Do

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę, P. Przewodniczących
Wydziałów Powiatowych i Prezydentów
miast.*

Od dnia 1 czerwca b. r. wprowadzone zostały przez Ministerstwo Komunikacji ulgi kolejowe, z których w okresie wakacyj szkolnych

korzystać mogą wspólnie mieszkający członkowie rodzin.

Stosownie do regulującego tę kwestję zarządzenia Ministerstwa Komunikacji uzyskanie odpowiedniej niżki kolejowej uzależnione jest od następujących warunków:

1. niżki wakacyjne stosowane będą tylko w okresie od dnia 1 czerwca do dnia 1 października oraz od niedzieli Palmowej do niedzieli poświątecznej i od dnia 15 grudnia do dnia 20 stycznia każdego roku,

2. ulga kolejowa przysługuje tylko wspólnie mieszkającym członkom rodziny, a mianowicie: obojgu lub jednemu z rodziców z dziećmi, albo obojgu współmałżonkom,

3. ubiegający się o ulgę nabyć musi w kasie biletowej trzy egzemplarze zaświadczenia do uzyskania ulgi na przejazd rodzinny w cenie po 5 groszy sztuka i wypełnić dokładnie wskazane rubryki (od 1 do 6), wpisując imię i nazwisko swoje (rub. 1) i członków rodziny (rub. 2), numery dowodów osobistych (rub. 2), podpisy uczestników jazdy (rub. 2), czasokres przejazdu (rub. 3), miejsce zamieszkania rodziny (rub. 4), końcową stację przejazdu (rub. 5) oraz podpis (rub. 6), a ponadto — uzyskać musi potwierdzenie wspólności zamieszkania osób, wyszczególnionych w zaświadczeniu (rub. 7) przez właściwy zarząd miejski lub gminny (biuro ewidencji ruchu ludności).

Wszelkich informacji co do wspomnianych ulg udziela każda kasa kolejowa oraz Dyrekcje O. K. P. Tekst odpowiednich przepisów umieszczony jest na odwrotnej stronie zaświadczenia które nabywać należy w kasach kolejowych.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o spieszne wydanie zarządzenia, zalecającego wszystkim zarządom miejskim i gminnym, powierzonego P. P. okręgu administracyjnego, stosowanie najdalej idących ułatwień przy wydawaniu potwierdzeń, o których mowa w rubryce 7 wspomnianego wyżej zaświadczenia, a w szczególności — aby potwierdzenia te wydawane były możliwie szybko i sprawnie i aby opłaty pobierane przez zarządy miejskie i gminne za takie potwierdzenia nie były nazbyt wysokie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa przytem, że ze względu na humanitarny charakter niżki kolejowej, pobierane w tym przypadku opłaty nie powinny przekraczać wysokości 20 gr. od jednego egzemplarza zaświadczenia, czyli łącznie 60 gr. (3 egzemplarze).

Potwierdzenia mogą być wydawane jedynie i tym samym osobom kilkakrotnie. Zarządy miejskie i gminne potwierdzają tu jedynie wspólność zamieszkania osób, zamierzających korzystać z ulgi kolejowej oraz ich łączną ilość. Poświadczenia wydawać należy tylko osobom zamieszkałym w gminie, t. j. figurującym w rejestrze mieszkańców danej gminy.

(—) *M. Dolanowski*
PODSEKRETARZ STANU

Zaświadczenie do uzyskania ulgi na przejazd rodzinny.

(Instr. H 1-a poz. 37)

1. Imię i nazwisko osoby udającej się w podróż z rodziną

Nr. dowodu osobistego zaopatrzonego w fotografię (legitymacji), który będzie służył do legitymowania się w podróży
wystawionego przez

2. Imiona i nazwiska osób najbliższej rodziny, jadącej z osobą podaną w p. 1, stosunek rodzinny (dziecko, pasierb, żona, mąż), data urodzenia, numery dowodów osobistych, które będą służyły w podróży do wylegitymowania się osób powyżej 10 lat, podpisy osób powyżej lat 10.

Imię:	Nazwisko:	Stosunek rodzinny:	Numer dowodu osobistego:	Podpisy:
a)
b)
c)
d)
e)
f)
g)
h)
i)

3. Czasokres przejazdu (wakacyjny, świąteczny Bożego Narodz., świąteczny Wielkanocny)

4. Miejsce zamieszkania rodziny:

Powiat, gmina

miejscowość, ulica

Nr. domu, Nr. mieszkania wspólnego

Najbliższa stacja kolejowa

5. Przejazd ma nastąpić do oraz zpowrotem,

(nazwa stacji)

6. Ścisłość i prawdziwość powyższych danych i posiadanie przez wszystkich uczestników wymaganych dowodów osobistych i legitymacji, a dla dzieci poniżej 10 lat innych dowodów stwierdzających pokrewieństwo, jak również dokładną znajomość warunków, podanych na odwrocie, stwierdzam własnoręcznym podpisem

(podpis czytelny osoby podanej w p. 1)

.....data,

7. Wspólność zamieszkania osób o których mowa pod 1. i 2., stanowiących najbliższą rodzinę (mąż, żona, dzieci, pasierby), w ilościosób, słowami
stwierdza się.

data.....pieczęć.....

Nazwa zarządu miejskiego lub gminnego
(biura ew. ludności)

podpis urzędnika

Stempel kasy biletowej st. pierwotnego wyjazdu.

Stempel kasy biletowej st. powrotnego wyjazdu.

Bilet ulgowy do.....
 w klasie..... pociągu.....
 wydano.....
 (podpis kasjera)
 Datownik

Bilet ulgowy do.....
 w klasie..... pociągu.....
 wydano.....
 (podpis kasjera)
 Datownik

POZ. 37. PRZEJAZDY RODZINNE.

(ulga ważna do odwołania)

1. Uprawnieni:

Osoby udające się w podróż wspólnie z członkami najbliższej swej rodziny, wspólnie zamieszkującymi. W rozumieniu niniejszego do rodziny należą jedynie współmałżonkowie, dzieci i pasierby. Ulgę stosuje się zatem jedynie przy wspólnych przejazdach małżonków, małżonków z dziećmi lub jednego z małżonków z dziećmi (pasierbami).

2. Obszar ważności:

Ulgę stosuje się do przejazdu tam i z powrotem w dowolnej relacji stacyjnej, jeżeli odległość przejazdu w jedną stronę wynosi co najmniej 150 km.

3. Warunki stosowania:

Ulgę stosuje się w klasie II lub III w pociągach osobowych albo pośpiesznych na podstawie zaświadczenia (wzór Nr. 27) na podstawie którego można nabyć bilet ulgowy w kasie biletowej.

W celu uzyskania ulgi osoba uprawniona (mąż, żona, wdowiec, wdowa), wypełnia trzy egzemplarze formularza zaświadczenia, które są do nabycia w każdej kasie biletowej w cenie 5 groszy od sztuki. Wypełnienie formularza nastąpić powinno atramentem bez opuszczenia któregośkolwiek z wymaganych szczegółów, pozatem na wszystkich egzemplarzach powinni się podpisać podróżujący wspólnie członkowie rodziny powyżej 10 letni, a na dole osoba, która stara się o ulgę.

Następnie należy uzyskać poświadczenie zarządu miejskiego lub wiejskiego (biuro ewidencji ludności) na wszystkich trzech egzemplarzach wraz z datą, pieczęcią i podpisem urzędnika. Egzemplarze niewypełnione w sposób należyty, z opuszczeniami, danymi nieprawdziwymi i niezgodnymi z dowodami osobistymi, lub dokonaniem ołówkiem, pokreślone lub poprawiane — nie mają ważności do uzyskania lub stosowania ulgi.

Udający się w podróż z rodziną nabywa w kasie biletowej, odpowiadającej miejscu zamieszkania, bilet w jedną stronę, w kasie zaś biletowej, wymienionego w zaświadczeniu miejsca przeznaczenia, bilet na drogę powrotną do stacji miejsca zamieszkania, przedkładając i pozostawiając w tych kasach po jednym egzemplarzu zaświadczenia, poświadczonego prawidłowo. Trzeci egzemplarz pozostaje w ręku udającego się w podróż z rodziną i służy jako dowód uzasadniający ulgę wspólnie jednak z dowodami osobistymi lub legitymacjami wszystkich uczestników przejazdu rodzinnego powyżej lat 10.

Dowody osobiste lub legitymacje muszą być zaopatrzone w fotografie i podpisy posiadaczy. Kasa biletowa wydaje na przejazd ulgowy wspólny bilet blankietowy zbiorowy w każdą stronę osobno, wpisując na odwrocie zaświadczenia jakie pozostaje w ręku udającego się w podróż z rodziną: „Bilet ulgowy do . . . w klasie . . . pociągu . . . wydano” i pomieszczając stempel stacyjny wraz z podpisem kasjera. W bilecie blankietowym kasa biletowa podaje cenę biletu i w nawiasie ilość osób korzystających z przejazdu rodzinnego.

Tak kasjerzy jak i kontrola pociągowa mają prawo w każdej chwili domagać się wylegitymowania się wszystkich uczestników przejazdu powyżej lat 10. Dla dzieci do lat 10 powinien udający się w podróż posiadać inne dowody uzasadniające pokrewieństwo.

Ważność zaświadczenia obejmuje następujące okresy: 1) od 15 grudnia do 20 stycznia, 2) od niedzieli Palmowej do niedzieli następującej po niedzieli Wielkanocnej, 3) od 1 czerwca do 1 października.

4. Opłaty:

Ubiegający się o ulgę opłaca za siebie pełną opłatę normalną za przejazd wg. stawek tabeli pierwszej TOBE, chociażby posiadał z innego tytułu prawo do korzystania z ulg od opłat normalnych.

Za współmałżonka drugiego oraz za dzieci powyżej lat 18 uiszcza się opłaty według stawek podanych w tabeli „B” (szóstej TOBE), za dzieci zaś w wieku do lat 18 uiszcza się połowę opłaty według stawek podanych w tabeli „B” (szóstej TOBE). Przez dzieci rozumie się również pasierby.

5. Postanowienia szczególne:

Z ulgi korzystać można w okresach jej stosowania — także po kilka razy na zasadzie każdorazowo osobno wystawionych zaświadczeń. Zaświadczenie opiewać może co najwyżej na 10 uczestników.

Przejście do pociągu droższego lub do klasy wyższej jest dozwolone z wyłączeniem przejścia do klasy I-ej i jedynie przez wykupienie biletu dopłaty w kasie biletowej, (nie zaś w pociągu), po cenie ulgowej.

Przerwy podróży nie są dopuszczalne.

Inne ulgi wspólnie z powyższą nie są stosowane.

152.

OKÓLNIK Nr. 81

z dnia 6 czerwca 1934 r.

O kosztach wykonania orzeczeń karno-administracyjnych.

(Nr. AP. 106-113).

*Do**P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powzięło wiadomość, że urzędy wojewódzkie opłacają rachunki nadsyłane przez więzienia za utrzymanie osób skazanych w drodze administracyjnej, obciążając temi kosztami Skarb Państwa, bez zarządzenia ściągnięcia tychże kosztów od osób, które odbyły karę aresztu.

Zważywszy, iż w myśl pkt. e) art. 25 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym władza administracyjna w orzeczeniu skazującym winna podać postanowienia co do kosztów postępowania i ich wysokości, że w myśl art. 30 tegoż rozporządzenia koszty postępowania obejmują między innymi i „koszty wykonania orzeczenia”, — należy temi kosztami obciążyć skazanych, z wyjątkiem przypadków stwierdzonego ubóstwa danej osoby.

Wobec tego, że koszty wykonania orzeczenia i ich wysokość uzależnione są w pewnych przypadkach od dalszego biegu sprawy (np. areszt zastępczy w razie nieściągalności grzywny, przymusowe sprowadzenie do aresztu, darowanie względnie złagodzenie kary w drodze łaski i t. p.) — należy je wymienić w orzeczeniu, jako koszty ewentualne, które ulegną ściągnięciu tylko w razie ich poniesienia przez odnośną władzę.

Wkońcu zauważa się, że przy obliczaniu kosztów utrzymania w aresztach gminnych należy posługiwać się normami, ustalonymi przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15.III.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23 z 1934 r. poz. 175).

Kwoty rozchodowane z kredytów państwowych na koszty wykonania orzeczeń i ściągnięte następnie od osób, obowiązanych do poniesienia tych kosztów, należy zarachowywać na wzniesienie właściwych kredytów, bądź też na dochód Ministerstwa Skarbu, o ile ściągnięcie nastąpi po upływie danego okresu budżetowego.

(—) *M. Dolanowski*
PODSEKRETARZ STANU

A.**III. Pisma Okólne
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

153.

PISMO OKÓLNE

z dnia 23 maja 1934 r.

w sprawie zbiórki Tow. Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech.

(Nr. AP 2/250)

*Do**P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
na m. st. Warszawę i Starostów.*

Mając na uwadze doniosłe znaczenie celów Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech (Warszawa, Hipoteczna 8) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w uzupełnieniu pisma okólnego z dnia 8 maja 1933 r. Nr. AA.11/140 prosi o udzielanie pomocy i poparcia temu towarzystwu przy urządzaniu akcji zbiórkowych.

W r. b. Towarzystwo przeprowadzi zbiórkę publiczną na całym obszarze Państwa, oprócz województwa wołyńskiego w czasie od 5 do 20 czerwca z wyjątkiem dnia 10 czerwca (pismo okólne z dnia 15 maja r. b. Nr. AP.2/250).

(—) *Weissbrod*
DYREKTOR DEPARTAMENTU

154.

PISMO OKÓLNE

z dnia 28 maja 1934 r.

w sprawie opłat w gimnazjach samorządowych.

(Nr. SS 54-37-1)

*Do**P. P. Wojewodów (z wyjątkiem białostockiego, nowogródzkiego, tarnopolskiego
i wileńskiego).*

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4.7. 1933 r. w sprawie uchylenia przepisów o zwrocie opłat szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 390), dzieci funkcjonariuszów państwowych, dla których nie znalazło się miejsce w szkołach państwowych, zmuszone są uczęszczać do szkół średnich samorządowych i prywatnych i opłacać dość wysokie opłaty za naukę. Mając na uwadze ciężkie warunki materialne funkcjonariuszów

państwowych zwłaszcza tych, którzy z braku miejsca nie mogli umieścić w roku bieżącym swych dzieci w państwowych zakładach naukowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o wywarcie wpływu na związki samorządowe, utrzymujące szkoły średnie, aby te obniżyły opłaty szkolne za dzieci funkcjonariuszów państwowych zarówno w roku bieżącym jak i w latach przyszłych.

(—) Zbikowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

155.

PISMO OKÓLNE

z dnia 6 czerwca 1934 r.

o bonach Funduszu Inwestycyjnego — przyjmowanie na kaucje i wadja.

(Nr. GB. 50-91-3).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach, Prezydenta m. st. Warszawy, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentów miast.

Powołując się na pismo swoje z dnia 12 kwietnia 1934 r. Nr. GB. 50/91 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 112), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości poniżej umieszczone pismo Ministerstwa Skarbu z 16.V r. b. Nr. D. II 9927/1 w sprawie przyjmowania Bonów Funduszu Inwestycyjnego na kaucje i wadja.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Otrzymują nadto:

P. Komendant Główny P. P.,
P. Dowódca Ochrony Pogranicza,
P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego.
Dyrekcja Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych w Warszawie,
Dyrekcja Państwowych Zakładów Wodociągowych na Górnym Śląsku w Katowicach.

Załącznik do pisma ok.
Nr. GB. 50-91-3.

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. II 9927/1/34

Warszawa,
dnia 16 maja 1934 r.

Bony Funduszu Inwestycyjnego.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.
w/m.

Art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 636) o Funduszu Inwestycyjnym nadaje Bonom Funduszu Inwestycyjnego wszelkie prawa papierów, posiadających zabezpieczenie pupilarne i m. in. uprawnia do składania w rzeczonych Bonach kaucyj cywilnych i wojskowych. Poza tem postanowienia art. 8 powołanego rozporządzenia oraz § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. o wypuszczeniu Bonów Funduszu Inwestycyjnego (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 694) ustanawiają każdoczesną wymienialność rzeczonych Bonów na gotowiznę w kasach urzędów skarbowych.

Wobec wyżej zaznaczonego charakteru Bonów Funduszu Inwestycyjnego Ministerstwo Skarbu — celem zapobieżenia ewent. wątpliwościom — stwierdza, że Bony te mogą być bez żadnych ograniczeń przyjmowane w ich wartości imiennej przez władze i urzędy państwowe na kaucje i wadja względnie na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

(—) J. Nowak
ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU

B.

I. Przedruk z Dziennika Ustaw R. P.

z 18 maja Nr. 41 Rok 1934

**Poz. 365. Ustawa z dnia 13 marca 1934 r.
o ochronie przed pożarami i innymi klęskami.****R o z d z i a ł I .****Postanowienia ogólne.****Art. 1.** Ustawa niniejsza normuje organizację ochrony przed pożarami i innymi klęskami.**Art. 2.** (1) O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, ochrona ma być zorganizowana według gmin.

(2) Spełnianie zadań, związanych z ochroną przed pożarami i innymi klęskami, w granicach gmin powierza się przełożonym tych gmin, jako organom wykonawczym rządowych władz administracji ogólnej.

(3) Wszyscy w obrębie gminy przebywający obowiązani są współdziałać w wykonywaniu tej ochrony w zakresie, w ustawie niniejszej określonym.

Art. 3. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami władny jest w drodze rozporządzeń wydawać szczegółowe przepisy o zapobieganiu powstawania oraz rozszerzania się pożarów i innych klęsk, o zaopatrzeniu osiedli i budowli w urządzenia oraz przyrządy ochronne i zapobiegawcze, tudzież ustalać postępowanie przy nadzorze nad wykonywaniem tych przepisów.**R o z d z i a ł II .****O strażach pożarnych.****Art. 4.** (1) W każdej gminie winna istnieć dostateczna ilość straży pożarnych, odpowiadających pod względem liczebności i zaopatrzenia potrzebom miejscowym.

(2) Straże pożarne mogą być:

- 1) ochotnicze,
- 2) przymusowe,
- 3) zawodowe,
- 4) prywatne.

Art. 5. (1) Gmina miejska, licząca ponad 40.000 mieszkańców, obowiązana jest utrzymywać własną zawodową straż pożarną.

(2) Wojewoda może zwalniać poszczególne gminy miejskie od obowiązku utrzymywania własnej zawodowej straży pożarnej, jeśli w gminie takiej istnieje lub powstanie ochotnicza straż pożarna, odpowiadająca potrzebom miejscowym (art. 4). W m. st. Warszawie uprawnienie to przysługuje Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. (1) W gminach, liczących poniżej 40.000 mieszkańców, istnieją zasadniczo

straże pożarne ochotnicze. Jeżeli środki na to pozwalają, gmina może utworzyć straż zawodową. W razie konieczności wojewoda zarządzi utworzenie przez gminę straży pożarnej zawodowej.

(2) W razie braku straży ochotniczej lub zawodowej, albo gdy straż takie są niewystarczające w stosunku do potrzeb miejscowych, gmina obowiązana jest utworzyć przymusową straż pożarną.

(3) Przymusowa straż pożarna winna być utworzona w taki sposób, aby zdolna była do niezwłocznej akcji ratunkowej we wszystkich wypadkach, przewidzianych regulaminem (art. 30).

Art. 7. (1) Strażami pożarnymi prywatnymi w rozumieniu ustawy niniejszej są straże pożarne, do których utworzenia i utrzymywania obowiązane są przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, zatrudniające znaczniejszą ilość pracowników lub narażone ze względu na swój charakter na znaczne niebezpieczeństwo pożaru.

(2) Rozporządzenie wykonawcze ustala, jakiego rodzaju przedsiębiorstwa, zakłady i instytucje i w jakim zakresie obowiązane są utworzyć i utrzymywać straże pożarne prywatne, określa przypadki i tryb zwalniania w całości lub części od tego obowiązku, jeśli w danej miejscowości istnieje dostatecznie silna straż pożarna, oraz ustala zasady organizacji, utrzymania i działalności straży pożarnych w przedsiębiorstwach, zakładach i instytucjach państwowych lub będących pod zarządem Państwa. W odniesieniu do lotnisk użytku publicznego przepisy te wydaje w drodze rozporządzeń Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i Spraw Wojskowych.

Art. 8. (1) Zawodowe i przymusowe straże pożarne oraz okręgowe pogotowia pożarne (art. 9) są strażami pożarnymi miejscowymi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Władza, po wysłuchaniu opinii zainteresowanej gminy i wydziału powiatowego, może również nadać ochotniczemu i prywatnemu strażom pożarnym charakter miejscowej straży pożarnej, jeżeli straż te odpowiadają warunkom, wymaganym od takiej straży, i mają spełniać jej obowiązki.

(3) W razie utworzenia związku straży pożarnych o charakterze wyższej użyteczności, na obszarze gmin mogą istnieć tylko takie straże ochotnicze, które należą do tego związku.

Art. 9. (1) W celu zapewnienia pomocy tam, gdzie straże pożarne są nie wystarczające lub gdzie ich brak, gminy mogą się łączyć w celu utworzenia okręgowego pogotowia pożarnego.

(2) Okręgowe pogotowia pożarne mogą być zawodowe lub ochotnicze i mogą także składać się z części miejscowych straży pożarnych. Tam, gdzie warunki miejscowe nie stoją na przeszkodzie, władza może pozwolić, aby obowiązki okręgowego pogotowia pożarnego pełniła jedna z miejscowych straży pożarnych.

(3) Organizacja i zaopatrzenie techniczne okręgowego pogotowia pożarnego winny być dostosowane do jego zadania niesienia szybkiej pomocy i wspomagania straży pożarnych.

(4) Okręgowe pogotowia pożarne utrzymują gminy, na których terenie pogotowie ma swoją siedzibę.

(5) Utworzenie okręgowego pogotowia pożarnego wymaga zatwierdzenia władzy po wysłuchaniu opinii zainteresowanych gmin i wydziału powiatowego.

(6) Jeśli okręgowe pogotowie pożarne jest potrzebne, a gminy pogotowia takiego nie utworzą, wojewoda może zarządzić przymusowe jego utworzenie, określając obszar jego działania.

Art. 10. Rozporządzenie wykonawcze ustala:

1) zasady, jakim winny odpowiadać rozmieszczenie w gminie i liczebność miejscowych straży pożarnych i okręgowych pogotowi pożarnych oraz straży pożarnych prywatnych, zależnie od ich zaopatrzenia, rodzaju poszczególnych miejscowości, liczby ich mieszkańców, sposobu zabudowania i innych warunków miejscowych;

2) zasady zaopatrzenia straży i pogotowi pożarnych w sprzęt ratunkowy, jego rodzaj i liczebność, jak również zasady ustalania norm, jakim ten sprzęt winien odpowiadać, sposób stwierdzenia jego sprawności oraz zakres i sposób nadzoru i kontroli w celu zapewnienia należytego utrzymania, przechowywania i sprawności tego sprzętu;

3) zakres i zasady podziału obowiązków straży pożarnych miejscowych i prywatnych oraz pogotowi pożarnych;

4) warunki, jakim odpowiadać winny straże pożarne ochotnicze i prywatne, aby mógł im być nadany charakter straży miejscowych;

5) sposób i warunki tworzenia straży pożarnych przymusowych (art. 6).

Art. 11. (1) Ustrój i obszar działania poszczególnych straży i pogotowi pożarnych oraz ich szczególne prawa i obowiązki w zakresie współdziałania z organami samorządowymi i innymi strażami i pogotowiami pożarnymi określają ich statuty, a porządek i sposób ich służby wewnętrznej i zewnętrznej — regulaminy. Statuty zawodowych straży pożarnych mogą przewidywać obowiązek ich członków pełnienia w nich służby przez określoną ilość lat.

(2) Regulaminy podlegają zatwierdzeniu przez władzę.

(3) Minister Spraw Wewnętrznych władny jest ustalać w drodze rozporządzenia statuty i regulaminy wzorowe, do których statuty i regulaminy poszczególnych straży i pogotowi pożarnych tak już istniejących, jak i nowopowstających, winny być dostosowane, oraz termin tego dostosowania. W szczególności wzorowe statuty i regulaminy ustala jednolite nazwy stopni służbowych członków straży pożarnych i przywiązane do stopni funkcje.

Art. 12. (1) Naczelnikami straży i pogotowi pożarnych, ich zastępcami oraz samoistnymi

mi kierownikami poszczególnych jednostek straży pożarnych (pogotowi, drużyn, oddziałów specjalnych), osobami, pełniącymi funkcje instrukcyjne i inspekcyjne, mogą być tylko osoby, które:

1) są obywatelami polskimi;

2) posiadają nienaganną przeszłość;

3) posiadają odpowiednie przygotowanie fachowe, przewidziane rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Na stanowiska, o których mowa w ust. (1), należy powoływać osoby, które odbyły czynną służbę wojskową. Pierwszeństwo przy obsadzie tych stanowisk posiadają osoby, które odbyły wojskową służbę nadterminową lub zawodową.

(3) Osoby, karane za zbrodnie przeciw Państwu, nie mogą być członkami straży pożarnych (pogotowi).

(4) Stowarzyszenia i związki członków straży pożarnych podlegają przepisom prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808). Postanowienie powyższe nie wyklucza należenia członków straży pożarnych, jako pracowników samorządowych lub prywatnych, do ogólnych związków zawodowych takich pracowników.

Art. 13. (1) Wybór lub mianowanie naczelnika straży i pogotowi pożarnych oraz ich zastępców wymaga zatwierdzenia władzy.

(2) Wojewoda ma prawo zawiesić w czynnościach naczelnika, zastępcę naczelnika oraz samoistnego kierownika poszczególnych jednostek straży i pogotowi pożarnych, jeśli osoby te nie wykonywują należycie swych obowiązków lub wykraczają przeciw innym postanowieniom statutowym. Jednocześnie wojewoda wyznacza odpowiednią osobę na miejsce zawieszonego, do czasu przywrócenia go do pełnienia czynności, albo wyboru lub mianowania nowego naczelnika, zastępcy, względnie kierownika zgodnie z postanowieniami statutu (art. 11).

(3) W strażach pożarnych prywatnych na miejsce osoby zawieszonej w urzędowaniu w myśl ust. (2) wojewoda wyznacza osobę z pośród personelu przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji.

Art. 14. Członkowie straży i pogotowi pożarnych ochotniczych i przymusowych pełnią swą służbę bezpłatnie.

Art. 15. (1) Wzory umundurowania i odznak członków straży pożarnych (pogotowi) ustala Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia jednolicie dla poszczególnych rodzajów straży i pogotowi, może jednak zezwolić na używanie odrębnych odznak dla poszczególnych straży lub pogotowi, jeśli warunki miejscowe lub tradycja zmiany takie uzasadniają. Rozporządzenie to ustala również, które części umundurowania należą do sprzętu technicznego i winny być dostarczane członkom straży lub pogotowi pożarnych bezpłatnie przez gmi-

nę, albo przez obowiązane do utrzymywania straży przedsiębiorstwa, zakłady lub instytucje (art. 7).

(2) Członkowie straży pożarnych (pogotowi) obowiązani są nosić umundurowanie (odznaki) w czasie pełnienia służby. Noszenie umundurowania i odznak poza służbą regulują statuty straży pożarnych (pogotowi) (art. 11).

(3) Wzory umundurowania i odznak dla straży pożarnych przedsiębiorstw państwowych ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(4) Używanie przez osoby do tego nie uprawnione umundurowania i odznak, ustalonych w trybie, przewidzianym w ust. (1) i (3), lub zbliżonych do nich, jest wzbronione.

Art. 16. (1) Celem odznaczenia członków straży pożarnych za wyjątkowe zasługi w dziedzinie pożarnictwa oraz za czyny, spełnione w wyjątkowo trudnych warunkach z narażeniem życia lub zdrowia w obronie życia i mienia przy akcji ratunkowej, ustanawia się specjalną odznakę państwową.

(2) Odznakę nadaje Minister Spraw Wewnętrznych.

(3) Wzór i statut odznaki ustala rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 17. (1) Sprzęt techniczny zawodowych i przymusowych straży pożarnych stanowi własność gminy.

(2) Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych stanowi własność gminy, o ile nabyty został w całości lub przeważnie z subwencji Skarbu Państwa, samorządów lub instytucji publicznych.

(3) Sprzęt techniczny okręgowych pogotowi pożarnych stanowi własność powiatowych związków samorządowych.

(4) Rozporządzenie wykonawcze określa sposób ustalania tytułu własności sprzętu technicznego oraz sposób podziału między gminy lub związki samorządowe, o ile straże lub pogotowia pożarne pełnią służbę na obszarze, obejmującym więcej niż jedną gminę lub jeden powiatowy związek samorządowy.

(5) Sprzęt techniczny może być używany do celów innych, niż w ustawie niniejszej określonych, tylko za zgodą władzy lub na jej polecenie, a w nagłych wypadkach za zgodą lub na polecenie przełożonego gminy.

Art. 18. (1) Dyscyplinę i rozkazodawstwo straży pożarnych (pogotowi) według zasad, przyjętych w wojsku, organizację i sposób pełnienia służby oraz zasady i programy wyszkolenia członków straży pożarnych, a w szczególności osób, o których mowa w art. 12, ustala rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

(2) Rozporządzenie to ustala również jednolite, obowiązujące dla wszystkich straży (pogotowi) słownictwo rozkazodawstwa, rozkazodawstwo zapomocą sygnałów oraz inną sygnalizację dźwiękową i wzrokową, jak również usta-

la, które sygnały dźwiękowe i wzrokowe nie mogą być używane przez inne organizacje lub osoby.

Art. 19. (1) Straże pożarne obowiązane są niezwłocznie udzielać pomocy i ratunku na obszarze ich działania w razie pożaru lub innych klęsk, jak również w akcji obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, w innych zaś przypadkach na polecenie władzy lub gdy potrzebna jest zorganizowana pomoc przy użyciu sprzętu ratowniczego, a na miejscu brak jest odpowiedniej organizacji, przeznaczonej do takich celów.

(2) Udzielanie pomocy przez straż pożyarną poza obszarem jej działania następuje zgodnie z regulaminem, przewidzianym w art. 30 ust. (2), albo na polecenie władzy.

(3) Okręgowe pogotowia pożarne w przypadkach, o których mowa w ust. (1), obowiązane są udzielać pomocy na całym obszarze ich działania, a poza tym obszarem na podstawie porozumienia między związkami gmin lub na zarządzenie władzy.

(4) Straże pożarne (pogotowia) mogą udzielać pomocy w innych przypadkach, niż przewidziane w artykule niniejszym, tylko za zgodą władzy.

Art. 20. Rozporządzenie Ministra Pocht i Telegrafów, wydane w porozumieniu z Ministrami Komunikacji i Spraw Wewnętrznych, ustala tryb postępowania przy zawiadamianiu i wzywaniu straży pożarnych (pogotowi) w wypadkach pożaru lub klęsk w drodze telegraficznej, telefonicznej lub radiowej z tem, że zawiadomienia takie i wezwania wolne będą od wszelkich opłat oraz będą miały pierwszeństwo przed innemi przesyłkami tego rodzaju, z wyjątkiem przesyłek koniecznych dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego lub lotniczego.

Art. 21. (1) Straże pożarne (pogotowia), jadące w celu prowadzenia akcji ratunkowej oraz podczas tej akcji, mają prawo korzystać ze wszystkich dróg i gruntów prywatnych dla przejazdu, postoju i prowadzenia akcji ratunkowej.

(2) Kierowcy pojazdów straży pożarnych, jadących w celu prowadzenia akcji ratunkowej, nie są obowiązani stosować się do przepisów o największej dopuszczalnej szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniach dróg i ulic oraz o wymijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, a znajdujący się na drodze obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi lub zatrzymać się i pozostawić miejsce dla swobodnego przejazdu pojazdów straży.

(3) Na sygnał straży pożarnej, jadącej w celu prowadzenia akcji ratunkowej, winny być niezwłocznie otwierane wszelkie zapory i rogatki. Otwieranie zapór kolejowych regulują przepisy kolejowe.

Art. 22. (1) Straże pożarne (pogotowia) przy przejazdach w celu niesienia akcji ratunkowej i z powrotem mają prawo korzystać dla prze-

wozu członków straży i sprzętu technicznego z wszelkich środków przewozowych zarówno osobowych, jak i towarowych, służących do utrzymywania komunikacji publicznej. Korzystanie z kolejowych środków przewozowych regulują przepisy kolejowe.

(2) Miejscowe straże pożarne w razie, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem, mają prawo zajmować konieczne środki przewozowe, tak publiczne, jak i prywatne dla przewozu swych członków i sprzętu technicznego.

(3) Postanowienia artykułu niniejszego nie dotyczą statków powietrznych.

Art. 23. Członkowie straży pożarnych miejscowych oraz fachowych organów inspekcyjnych i instrukcyjnych w czasie pełnienia służby korzystają z ochrony prawa narówni z urzędnikami w rozumieniu ustaw karnych.

Art. 24. (1) Techniczne kierownictwo akcją ratunkową w jej całokształcie przy pożarach i innych klęskach należy do naczelnika tej straży pożarnej (pogotowia), która pierwsza przybyła na miejsce. Jeśli jednak na miejsce przybędzie straż pożarna zawodowa, naczelnik tej straży obejmuje techniczne kierownictwo akcją ratunkową.

(2) Utrzymanie porządku i zabezpieczenie życia i mienia mieszkańców w miejscowości, nawiedzonej przez pożar lub inną klęskę, należy do państwowych organów bezpieczeństwa publicznego, a w razie ich nieobecności na miejscu — do przełożonego gminy.

(3) Rządowa władza administracji ogólnej może bądź osobiście, bądź przez swego delegata objąć ogólne kierownictwo akcją ratunkową; w takim razie podlegają jej wszyscy naczelnicy straży pożarnych, organa bezpieczeństwa publicznego i przełożeni gmin w miejscowości lub w miejscowościach, objętych akcją ratunkową.

(4) Każdy jest obowiązany podporządkować się zarządzeniom, wydawanym w związku z akcją ratunkową.

R o z d z i a ł III.

O obowiązkach gmin i mieszkańców.

Art. 25. Gminy są obowiązane w ramach budżetu:

1) zaopatrywać straże pożarne miejscowe w odpowiedni sprzęt techniczny ratunkowy oraz w środki konieczne do użycia tego sprzętu do akcji ratowniczej;

2) dostarczać pomieszczeń, potrzebnych dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla celów jej wyszkolenia oraz dla przechowywania sprzętu technicznego straży;

3) urządzić i utrzymywać urządzenia sygnalizacyjne i alarmowe;

4) zapewnić dostarczanie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody;

5) popierać akcję społeczną w celu tworzenia i utrzymywania ochotniczych straży pożarnych.

Art. 26. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca, jest obowiązana:

1) zezwolić na użycie będących jej własnością lub w jej władaniu środków, mogących służyć do alarmu i sygnalizacji dla zaalarmowania o pożarze lub zagrażającym bezpośrednio jego wybuchu albo o innej klęsce, środków przewozowych wszelkiego rodzaju, potrzebnych dla przewozu straży pożarnych, ich sprzętu technicznego i innych przedmiotów koniecznych do akcji ratunkowej na miejsce pożaru lub innej klęski i zpowrotem — oraz urządzeń i przedmiotów potrzebnych dla ochrony przeciwpożarowej lub akcji ratunkowej;

2) zezwolić na umieszczanie na należących do niej lub będących w jej władaniu nieruchomościach urządzeń i przyrządów ochronnych i zapobiegawczych, o ile rozporządzenia, o których mowa w art. 3, ustanowią umieszczanie tego rodzaju urządzeń i przyrządów.

(2) Umieszczanie urządzeń i przyrządów ochronnych na nieruchomościach, przeznaczonych dla celów ruchu kolejowego lub żeglugi powietrznej, jak również używanie urządzeń sygnalizacyjnych i alarmowych, służących do zabezpieczenia ruchu kolejowego i żeglugi powietrznej, może się odbywać jedynie z zachowaniem przepisów o bezpieczeństwie i porządku ruchu kolejowego lub ruchu lotniczego.

(3) Właściciele budynków obowiązani są posiadać, przechowywać w tych budynkach i utrzymywać w stanie zdatnym do natychmiastowego użytku narzędzia, potrzebne przy prowadzeniu akcji ratunkowej. Szczegółowy zakres tego obowiązku ustali rozporządzenie wykonawcze.

Art. 27. Każdy jest obowiązany zaalarmować najbliższą straż pożarną lub jednostkę państwowych organów bezpieczeństwa w razie zauważenia pożaru albo innej klęski lub groźby ich powstania.

Art. 28. (1) Każda osoba, w gminie przebywająca, obowiązana jest do udzielania pomocy i do współdziałania przy akcji ratowniczej i zapobiegawczej w wypadkach pożarów lub innych klęsk.

(2) Pomoc i współdziałanie, o których mowa w ust. (1), polega na:

1) udzielaniu bezpośredniej pomocy przy tłumieniu pożarów i zwalczaniu innych klęsk;

2) udzielaniu pierwszej pomocy i opieki w razie nieszczęśliwych wypadków z ludźmi;

3) udzielaniu pomocy przy ochronie i zabezpieczeniu mienia;

4) pełnieniu wart dziennych i nocnych dla ochrony przed powstaniem pożaru lub innej klęski;

5) pełnieniu obowiązków w strażach pożarnych przymusowych.

(3) Rozporządzenie wykonawcze ustala szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w artykule niniejszym, oraz sposób ich wykonania.

Art. 29. (1) Od obowiązków, wymienionych w art. 28, wolni są:

- 1) niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznych;
- 2) kobiety ciężarne i karmiące oraz matki dzieci do lat 6;
- 3) cudzoziemcy, korzystający z prawa zakrajowości;
- 4) nieletni do lat 14;
- 5) osoby obojga płci, mające powyżej lat 60.

(2) Rada Ministrów jest władna w drodze rozporządzenia zwalniać od obowiązków, określonych w art. 28, także inne kategorie osób prócz wymienionych w ust. (1) artykułu niniejszego oraz ustalać, kiedy i na jakich warunkach wykonanie tych obowiązków będzie mogło być zamienione na świadczenia w naturze lub pełnione zastępczo przez inne osoby.

Art. 30. (1) Przełożony gminy, po zasięgnięciu opinii fachowej naczelnika miejscowej straży pożarnej (naczelników miejscowych straży pożarnych) oraz po wysłuchaniu kolegjum zarządu gminy, obowiązany jest sporządzić regulamin zapobiegania i tłumienia pożarów i innych klęsk na obszarze gminy.

(2) W celu współdziałania poszczególnych gmin przy zapobieganiu i tłumieniu pożarów i innych klęsk wydziały powiatowe, po zasięgnięciu opinii fachowej powiatowego instruktora straży pożarnych, obowiązane są sporządzić regulamin takiego współdziałania dla całego powiatu.

(3) Regulaminy, o których mowa w ust. (1) i (2), wymagają zatwierdzenia władzy.

(4) Wszystkie osoby, w gminie zamieszkałe lub czasowo tam przebywające, obowiązane są stosować się do obowiązków, określonych w regulaminie.

R o z d z i a ł IV.

Wynagrodzenia i odszkodowania.

Art. 31. (1) O ile ratowane mienie było ubezpieczone od ognia, niezbędne i udowodnione koszty ratowania, poniesione przez ubezpieczającego, zwraca zakład, w którym ratowane mienie było ubezpieczone. Koszty te łącznie z sumą odszkodowania nie mogą przekraczać sumy ubezpieczenia. Jeżeli jednak koszty ratowania poniesiono wskutek wskazówek, udzielonych przez organ zakładu ubezpieczeń, to zakład ten zwraca je nawet wtedy, gdy wraz z odszkodowaniem przekraczają sumę ubezpieczenia. Gdy poniesiono łącznie koszty dla ratowania mienia, ubezpieczonego w danym zakładzie, oraz innego mienia, wówczas zakład ten zwraca koszty w stosunku wartości ubezpieczonego w zakładzie mienia do ogólnej wartości ratowanego mienia.

(2) Roszczeń z tytułu zwrotu kosztów ratowania, opartych na postanowieniach ust. (1), do-

chodzi się łącznie z odszkodowaniem i w trybie, przewidzianym dla dochodzenia odszkodowania.

Art. 32. (1) Za zużycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę używanych lub dostarczonych na podstawie ustawy niniejszej (art. 22 i 26) środków przewozowych, inwentarza pociągowego i narzędzi, potrzebnych przy akcji ratunkowej, o ile zużycie to, zniszczenie, uszkodzenie lub utrata nie nastąpiły z winy właścicieli tych przedmiotów, wypłaca się odszkodowanie.

(2) Odszkodowanie wypłaca się również za zużyte, uszkodzone albo zniszczone inne mienie w związku z wykonywaniem świadczeń lub wykonaniem zarządzeń przy akcji ratunkowej, jeśli zużycie to, uszkodzenie lub zniszczenie nie nastąpiło w związku z akcją ochrony tego mienia przed pożarem lub inną klęską.

(3) Postanowienia ust. (1) nie dotyczą narzędzi, o których mowa w art. 26 ust. (3).

(4) Za rzeczywiście poniesione szkody lub uszczuplenie wartości nieruchomości w związku z umieszczeniem na niej urządzeń i przyrządów, o których mowa w art. 26 ust. (1) pkt. 2), wypłaca się odszkodowanie, o ile umieszczenie tych urządzeń i przyrządów nie nastąpiło wyłącznie w interesie zabezpieczenia tej nieruchomości przed pożarem lub inną klęską.

(5) Odszkodowania, o których mowa w ust. (1), (2) i (4), pokrywają zakłady ubezpieczeń, w których ratowane mienie było ubezpieczone, z sum, o których mowa w art. 39, a jeśli mienie nie było ubezpieczone, odszkodowania te pokrywa gmina.

(6) Normy odszkodowań, w zależności od rodzaju świadczeń, ustala rozporządzenie wykonawcze.

Art. 33. Rada Ministrów na wniosek Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu władna jest w drodze rozporządzenia włożyć na gminy, przedsiębiorstwa i inne zakłady i instytucje, wymienione w art. 7, obowiązek ubezpieczenia członków straży pożarnych od nieszczęśliwych wypadków, związanych z pełnieniem przez nich czynnościami służbowymi.

Art. 34. (1) Do orzekania o odszkodowaniach, o których mowa w art. 32, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, przy czym roszczenia winny być zgłoszone w terminie prekluzyjnym trzydziestu dni.

(2) Od orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej co do odszkodowania niema środka prawnego w administracyjnym toku instancji.

(3) Jeżeli strona niezadowolona jest z orzeczenia powiatowej władzy administracji ogólnej w sprawie odszkodowania, może w ciągu trzydziestu dni od daty doręczenia orzeczenia żądać ustalenia odszkodowania przez właściwy sąd. Prawo to nie przysługuje stronie, która przyjęła orzeczenie władzy bez zastrzeżenia dochodzenia pretensji, lub która odszkodowanie wypłaciła.

R o z d z i a ł V.

Koszty i opłaty.

Art. 35. (1) Gminy ponoszą koszty:

(1) utrzymania zawodowych i przymusowych straży pożarnych, odpowiedniego subwencjonowania straży ochotniczych o charakterze miejscowych straży pożarnych, oraz szkolenia tych straży;

2) wynikające z wykonania obowiązków, o których mowa w art. 25;

3) udziału w kosztach utrzymania okręgowych pogotowi pożarnych;

4) odszkodowań w związku ze świadczeniami rzeczowymi, wynikającymi z ustawy niniejszej;

5) wykonania innych czynności, związanych z wykonaniem ustawy niniejszej, o ile ustawa ta nie stanowi inaczej.

(2) Powiatowe związki samorządowe ponoszą koszty utrzymania organów fachowych, których zadaniem jest czuwanie nad wyszkoleniem, organizacją i sprawnością straży miejscowych i pogotowi pożarnych w powiecie.

Art. 36. Wydatki na cele, wymienione w art. 35, powinny być umieszczone w preliminarzu budżetowym gminy i pokryte ze zwyczajnych dochodów gminy.

Art. 37. Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu ustali normy opłat od przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, o których mowa w art. 7, na rzecz gminy w razie, gdy przedsiębiorstwa te, zakłady i instytucje zostaną w całości lub częściowo zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych straży pożarnych, oraz tryb postępowania i sposób pobierania i zarachowywania tych opłat.

Art. 38. (1) Gminy mogą żądać zwrotów kosztów pomocy, udzielonej przez miejscową straż pożarną w przypadkach, gdy:

(1) pomoc udzielona była poza obszarem gminy, o ile umowy między gminami lub plan współdziałania nie przewidują inaczej;

2) pomoc udzielana była przedsiębiorstwu, zakładowi lub instytucji, o których mowa w art. 7, z tego powodu, że własna straż przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji nie została utworzona wbrew przepisom ustawy niniejszej, lub jeśli opłaty, wymienione w art. 37, nie zostały uiszczone;

3) pomoc udzielona była w zakresie, nie stanowiącym ustawowego obowiązku straży (art. 19).

(2) Koszty, oznaczone w ust. (1) pk. 1), ponosi gmina, na której obszarze pomoc była świadczona, oznaczone w pkt. 2) — odnośne przedsiębiorstwo, zakład lub instytucja, oznaczone zaś w pkt. 3) — osoby, które pomocy potrzebowały.

(3) Osoby, które spowodowały interwencję straży pożarnej bądź świadomie bezpodstawną, bądź wskutek działania, stanowiącego przestęp-

stwo w myśl ustaw karnych, ponoszą całkowite koszty tej interwencji.

(4) Do orzekania o kosztach, o których mowa w artykule niniejszym, powołana jest władza nadzorcza.

Art. 39. (1) Prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń oraz prywatne towarzystwa ubezpieczenia od ognia obowiązane są przeznaczać na koszty akcji przeciwpożarowej sumy, których wysokość ustala na każdy rok rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu procentowo od sumy składek brutto, zebranych przez te instytucje w roku poprzednim z tytułu ubezpieczenia od ognia nieruchomości i ruchomości.

(2) Wymiar sum, o których mowa w ust. (1), nie może przekraczać 7% wymienionych tam składek brutto, zebranych przez prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń w dziale przymusowym, oraz 3% od składek brutto, zebranych przez prywatne towarzystwa ubezpieczeń i przez zakłady prawno-publiczne w dziale dobrowolnym.

(3) Od sum, przypadających do zapłaty stosownie do postanowień artykułu niniejszego, potrąca się dla każdego zakładu ubezpieczeń sumy wypłacone przez ten zakład na podstawie art. 32 w roku, poprzedzającym wymiar tych sum.

(4) Sumy, w artykule tym wymienione, obciążają instytucje ubezpieczeń i nie mogą być przerzucane na ubezpieczonych.

Art. 40. Za koszty, o których mowa w art. 39, uznaje się:

1) przede wszystkim subwencje dla gmin, w zależności od potrzeb danej gminy, jej możliwości finansowych oraz zainteresowania, wykazanego wysokością sum prelimitowanych na cele pożarnictwa z dochodów własnych gminy;

2) subwencje dla straży pożarnych i pogotowi pożarnych oraz dla gmin w związku z ich działalnością przeciwpożarową, przeciwlotniczą i przeciwgazową lub instytucjami i urządzeniami, przekraczającymi miejscowe potrzeby gmin, lub w celu przysposobienia ich do takiej działalności;

3) subwencje dla powiatowych związków samorządowych;

4) wydatki na powiatowe, wojewódzkie i centralną organizacje straży pożarnych oraz komisję doradczą;

5) wydatki na szkolenie organów służby bezpieczeństwa i samorządu terytorjalnego oraz instruktorów w sprawach ochrony przeciwpożarowej i akcji ratunkowej;

6) nagrody za wykrycie podpalaczy;

7) inne wydatki, przewidziane w planie finansowym (art. 41).

Art. 41. (1) Środki finansowe, o których mowa w art. 39, wydatkowane będą według planu finansowego, ustalonego na każdy rok przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, ustala tryb postępowania oraz sposób

dysponowania i przekazywania środków, o których mowa w art. 39 jak również zakres i sposób kontroli właściwego zużycia tych środków. Rozporządzenie to może porучzyć publicznym zakładom ubezpieczeń zawiadywanie częścią lub całością sum, wymienionych w art. 39.

Art. 42. (1) Ze stałych subwencji i pomocy, udzielanych przez władze i gminy, korzystać mogą tylko straże pożarne, mające charakter miejscowych straży pożarnych, związki takich straży oraz okręgowe pogotowia pożarne.

(2) Innym strażom pożarnym może być przyznana subwencja lub pomoc tylko w poszczególnych przypadkach przez władze lub przez gminę za zgodą tej władzy.

(3) Postanowienia niniejszego artykułu nie ograniczają prawa przyznawania subwencji i pomocy strażom pożarnym, należącym do związku straży pożarnych, uznanego za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

R o z d z i a ł VI.

O nadzorze.

Art. 43. (1) Bezpośredni nadzór nad czynnościami położonych gmin sprawują władze, wskazane w art. 68 ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

(2) Bezpośrednią kontrolę nad działalnością miejscowych straży i okręgowych pogotowia pożarnych sprawują przełożeni gmin, na terenie których straże lub pogotowia mają siedzibę.

(3) Naczelný nadzór w zakresie, przytoczonym w ust. (1) i (2), sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych.

(4) Wszędzie, gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o władzy bez bliższego określenia, należy rozumieć władze, wymienione w ust. (1) artykułu niniejszego.

Art. 44. (1) Nadzór fachowy i organizacyjny nad strażami pożarnymi sprawują władze, o których mowa w art. 43, przyczem władze te mogą nadzór ten wykonywać przy pomocy organów fachowych.

(2) Organami temi mogą być fachowe organa inspekcyjne i instrukcyjne zawodowych straży pożarnych, związków straży pożarnych ochotniczych, o ile związkom tym przyznany zostanie charakter wyższej użyteczności, i powiatowych związków samorządowych.

Art. 45. (1) Nadzór nad zakładami ubezpieczeń od ognia w zakresie, wynikającym z ustawy niniejszej, wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Nadzór nad zapobiegawczą polityką pożarniczą zakładów ubezpieczeń wykonywa Minister Spraw Wewnętrznych.

R o z d z i a ł VII.

Komisja doradcza.

Art. 46. (1) Tworzy się przy Ministrze Spraw Wewnętrznych stałą komisję doradcą do spraw ochrony przed pożarami i innymi klęskami.

(2) Do zadań komisji doradczej należy:

1) opinjowanie planu finansowego, o którym mowa w art. 41 ust. (1);

2) opinjowanie projektów przepisów wykonawczych do ustawy niniejszej, udzielonych komisji przez Ministra Spraw Wewnętrznych;

3) opinjowanie w sprawach sprzętu technicznego, zasad szkolenia członków straży pożarnych oraz w innych sprawach, udzielonych w tym celu komisji przez Ministra Spraw Wewnętrznych z dziedziny ochrony przed pożarami, obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej oraz ochrony przed innymi klęskami.

(3) Skład i regulamin komisji określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z zainteresowanym ministrami. Rozporządzenie to zapewni udział w komisji zakładom ubezpieczeń, powołanym do świadczeń w myśl art. 39.

R o z d z i a ł VIII.

Postanowienia karne.

Art. 47. (1) Kto:

1) w razie pożaru lub innej klęski żywiołowej nie stosuje się do obowiązków, określonych w art. 26, 27 i 28, względnie w wydanych na ich podstawie rozporządzeniach, o ile nie jest od nich zwolniony,

2) wzbrania się pełnić wyznaczonej mu warty nocnej lub dziennej (art. 28 ust. (2) pkt. 4),

3) wprowadza w błąd straż (pogotowie) złośliwymi alarmami, albo nieprawnie używa sygnałów, zastrzeżonych strażom pożarnym (pogotowiom),

4) jako członek straży pożarnej (pogotowia) nie wypełnia wynikających z tego tytułu obowiązków,

5) odmawia wykonania zarządzeń, wydanych w czasie akcji ratunkowej (art. 24),

6) utrudnia lub uniemożliwia wykonanie zadań straży pożarnych, —

ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 1.000 zł lub karze aresztu do miesiąca, albo obu karom łącznie.

(2) Kto wykracza przeciwko innym postanowieniom ustawy niniejszej lub rozporządzeń, wydanych na jej podstawie, — ulegnie w drodze administracyjnej karze grzywny do 500 zł, lub karze aresztu do dni czterdziestu, lub obu karom łącznie, o ile za czyn nie grozi kara surowsza.

Art. 48. Grzywny z kar, wymierzonych na podstawie niniejszej ustawy, wpływają do kasy gminnej, na cele, o których mowa w art. 35.

R o z d z i a ł IX.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 49. Sprzęt techniczny ochotniczych straży pożarnych, stanowiący ich własność w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, pozostaje własnością tych straży i art. 17 ust. (2) do sprzętu tego nie ma zastosowania.

Art. 50. (1) Postanowienia ustawy niniejszej nie mają zastosowania do straży pożarnych lub pogotowi pożarnych, składających się z żołnierzy, pełniących czynną służbę wojskową lub przeznaczonych do ochrony obiektów, pozostających pod zarządem wojska.

(2) Organizację takich straży lub pogotowi, ich zakres działania, sposób wykonywania czynności, wyekwipowanie w sprzęt techniczny oraz nadzór określają szczególne zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych.

(3) Współdziałanie tych straży i pogotowi z innymi strażami i pogotowiami pożarnymi ustala rozporządzenie Ministrów: Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 51. Organizacja straży pożarnych, zgodnie z przepisami ustawy niniejszej, następować będzie stopniowo, w terminach, jakie określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 52. Wykonanie ustawy niniejszej i wydanie w tym celu potrzebnych rozporządzeń wykonawczych porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 53. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie w 6 miesięcy po jej ogłoszeniu, o ile poszczególne jej postanowienia nie przewidują terminów innych.

(2) Jednocześnie tracą moc wszystkie przepisy dotychczasowe w sprawach, unormowanych ustawą niniejszą.

Poz. 366. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 16 marca 1934 r. w sprawie zmiany i uzupełnienia umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką o ubezpieczeniu społecznym, podpisanej wraz z protokołem końcowym w Berlinie dnia 11 czerwca 1931 r.

Poz. 367. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 kwietnia 1934 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 1927 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie kapeluszków i stożków.

Poz. 368. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 18 kwietnia 1934 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 4 kwietnia 1928 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie przedzdy barwionej.

Poz. 369. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 maja 1934 r. w sprawie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi.

Na podstawie art. 2 i 3 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 303) w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 786) zarządzam co następuje:

§ 1. Nadzór nad wszystkimi kotłami tak rządowymi jak i prywatnymi, z wyjątkiem kotłów, podlegających nadzorowi Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wojskowych, oraz kotłów, wymienionych w § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 lutego 1924 r. w przedmiocie wykonywania dozoru kotłów parowych na statkach oraz w urządzeniach portowych (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 173), sprawują władze administracyjne II instancji.

§ 2. Bezpośredni dozór nad wszystkimi kotłami, poddanymi w myśl § 1 nadzorowi władz administracyjnych II instancji, zleca się w granicach województw:

a) białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lubelskiego, łwowskiego, łódzkiego, nowogródzkiego, poleskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, warszawskiego, wołyńskiego, wileńskiego i m. st. Warszawy oraz powiatów bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego — Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów w Warszawie;

b) poznańskiego i pomorskiego — Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów w Poznaniu;

c) na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego — Stowarzyszeniu Dozoru Kotłów Parowych w Katowicach.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 80) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 11 marca 1922 r. o przedłużeniu terminu zgłaszania kotłów parowych do stowarzyszeń dozoru kotłów w Warszawie i Poznaniu (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 176) oraz rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 listopada 1923 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 121, poz. 979).

Poz. 370. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 maja 1934 r. o zawieraniu związków małżeńskich przez funkcjonariuszów Policji województwa śląskiego.

Poz. 371. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Działdowa w powiecie działdowskim, województwie pomorskim.

Poz. 372. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Krotoszyń w powiecie krotoszyńskim, województwie poznańskim.

Poz. 373. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. o zmianie granic m. Książa w powiecie śremskim, województwie poznańskim.

Poz. 374. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Środy w powiecie średzkim, województwie poznańskim.

Poz. 375. Obwieszczenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 11 maja 1934 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dnia 26 kwietnia 1934 r. o ulgach celnych.

z 23 maja Nr. 42 Rok 1934

Poz. 376. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 18 kwietnia 1934 r. w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Opieki Społecznej w sprawie taryfy opłat konsularnych.

Poz. 377. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Kruszwicy w powiecie mogileńskim, województwie poznańskim.

Poz. 378. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Mosina w powiecie śremskim, województwie poznańskim.

Poz. 379. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Ostrowa w powiecie ostrowskim, województwie poznańskim.

Poz. 380. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 maja 1934 r. o zmianie granic miasta Swarzędza w powiecie poznańskim, województwie poznańskim.

z 25 maja Nr. 43 Rok 1934

Poz. 381. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim, dotycząca żeglugi powietrznej, podpisana w Budapeszcie, dnia 28 listopada 1931 r.

Poz. 382. Oświadczenie rządowe z dnia 4 maja 1934 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim, dotyczącej żeglugi powietrznej.

Poz. 383. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości

o zmianie granic miasta Nadwórna w powiecie nadwórniańskim, województwie stanisławowskim.

Poz. 384. Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 22 maja 1934 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 25 kwietnia 1934 r. o ulgach celnych na szczupaki, leszcze i okonie.

B.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 26 maja Nr. 119 Rok 1934

Poz. 162. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu, w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 23 maja 1934 r. o wydawaniu za pośrednictwem izb przemysłowo-handlowych zaświadczeń Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz jaj.

Poz. 163. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 23 maja 1934 r. o wykazie instytucyj za pośrednictwem których będą wydawane zaświadczenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu na wolny od cła wywóz: trzody chlewnej, naturalnego masła krowiego, pierza wszelkiego oczyszczonego, względnie odkażonego, puchu ptaków wszelkiego, oczyszczonego, względnie odkażonego, włosów i odpadków włosów wszelkiego przerobionego, sierści wszelkiej oczyszczonej oraz szczeciny i odpadków szczeciny wszelkich przerobionych oraz o trybie postępowania przy wydawaniu tychże zaświadczeń.

z 28 maja Nr. 120 Rok 1934

Poz. 164. Okólnik Ministerstwa Skarbu T. 19 L. D. IV. 16140/2/34 z dnia 22 maja 1934 r. w sprawie cła na skóry oraz inne przedmioty.

Poz. 165. Zarządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 7 maja 1934 r. w sprawie zwolnienia Stowarzyszenia: „Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej” od opłat stemplowych.

Na podstawie art. 49 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 808) oraz w związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 90), zarządza się:

Stowarzyszenie: „Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej” jest zwolnione od opłat stemplowych w tych samych rozmiarach, w jakich uwolnienie to służy osobom, wymienionym w art. 16 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 413

z roku 1932). Wymienione Stowarzyszenie jest więc zwolnione od opłat stemplowych w grach, określonych w art. 16, 86 (ust. 2), 112 (pkt. 3), 120 (pkt. 1 i 2), 137 (pkt. 8), 139 (pkt. 1), 144 (pkt. 1), 160 (pkt. 3 i ust. ostatni) powołanej ustawy o opłatach stemplowych.

Zarządzenie niniejsze ma zastosowanie do pism, sporządzonych począwszy od dnia 1 kwietnia 1934 r.

z 29 maja Nr. 121 Rok 1934

z 30 maja Nr. 122 Rok 1934

Poz. 166. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1934 roku o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 167. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1934 r. w sprawie zwinięcia Ekspozytury Pocztowo-Celnej w Przemysłu.

z 1 czerwca Nr. 123 Rok 1934

Poz. 168. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 30 maja 1934 r. o wysokości oprocentowania biletów skarbowych.

z 2 czerwca Nr. 124 Rok 1934

z 4 czerwca Nr. 125 Rok 1934

Poz. 169. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1934 r. w sprawie organizacji urzędów (ekspozytur) celnych i punktów przejściowych.

z 5 czerwca Nr. 126 Rok 1934

Poz. 170. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 171. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 172. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

C.

Bibliografia.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych” — Wł. Czapiński i J. Grzymała-Pokrzywnicki.

W najbliższym czasie wyjdzie z druku książka p. t. „Prawo o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych” z komentarzami w opar-

cowaniu Władysława Czapińskiego, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Jerzego Grzymały-Pokrzywnickiego, Radcy w temże Ministerstwie.

Wydawnictwo to obok tekstu nowego prawa o powyższym tytule zawiera rozporządzenia wykonawcze do niego, ustawę z dnia 13 marca 1934 roku o filmach i ich wyświetlaniu, przepisy o opłatach stemplowych, samorządowych, na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża i Funduszu Pracy oraz przepisy i zarządzenia dotyczące objętego wydawnictwem przedmiotu.

Podane w tekście komentarze objaśniają w sposób zwięzły i jasny poszczególne artykuły prawa o publicznych przedsięwzięciach rozrywkowych oraz paragrafy rozporządzeń wykonawczych, co ułatwia należyte zrozumienie i stosowanie nowych przepisów.

Wymienioną wyżej pracę zaleca się do użytku władz administracji ogólnej.

UWAGA: Książkę można nabywać u autorów — Warszawa, Nowy-Świat 69 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. Cena egzemplarza zł. 3, a z przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr.

Przesyłki pocztowe będą uskuteczniane po wpłaceniu należności do P. K. O. na konto ciekowe autorów Nr. 41016 ze wskazaniem adresu, pod którym książka ma być wysłana.

II. WYDAWNICTWA, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Przegląd Oszczędnościowy”.

Centralny Komitet Oszczędnościowy Rzeczypospolitej Polskiej podjął się wydawnictwa kwartalnika p. n. „Przegląd Oszczędnościowy”, którego zadaniem jest naukowe ujęcie całokształtu zagadnienia kapitalizacji w Polsce oraz służenia pomocą i radą wszystkim pracującym w dziedzinie oszczędności, a przede wszystkim kierownikom instytucji oszczędnościowych.

W skład Komitetu Redakcyjnego weszli oraz współpracę zapewnili wybitni działacze i przedstawiciele świata oszczędnościowego. W ten sposób kwartalnik „Przegląd Oszczędnościowy” będzie stanowił cenne źródło do wszechstronnego zaznajamiania się z metodami oraz postulatami oszczędności w Polsce i zagranicą.

Z powyższych względów wspomniany kwartalnik „Przegląd Oszczędnościowy” może stać się bardzo pożytecznym pismem dla komunalnych kas oszczędności.

Pierwszy numer „Przeglądu Oszczędnościowego” już wyszedł z druku i został rozesłany do wszystkich komunalnych kas oszczędności, przyczem dla komunalnych kas oszczędności jest stosowana ulgowa prenumerata roczna z przesyłką zł. 5.

Prenumeratę należy wpłacać w P. K. O. na konto Centralnego Komitetu Oszczędnościowego R. P. Nr. 699.